

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา

ธัญธร วงษ์วิไล¹ พรมนัส สิริรังศรี²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา ศึกษาปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา และศึกษาปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคที่ส่งผลต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานธนาคารกสิกรไทยในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 178 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า พนักงานธนาคารกสิกรไทยในพื้นที่จังหวัดสงขลา ส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 91.0 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 9.0 มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.6 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 75.3 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 48.3 มีบุตร คิดเป็นร้อยละ 53.9 ส่วนมากมีลักษณะที่พักอาศัย คือ บ้านตนเอง คิดเป็นร้อยละ 74.2 ส่วนมากไม่มีอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 75.8 ส่วนมากเป็นหัวหน้าครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 58.4 และค่าใช้จ่ายต่อเดือน คือ มากกว่า 45,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.6 ปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลาอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลาอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลาที่มีเพศ สถานภาพการสมรส ลักษณะที่พักอาศัย การเป็นหัวหน้าครอบครัว ต่างกันมีการก่อกำเนิดในภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา ได้ร้อยละ 50.5 และปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคส่งผลต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา ได้ร้อยละ 60.1

คำสำคัญ : การก่อกำเนิด พนักงานธนาคาร กสิกรไทย

¹ นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมลล์ : 6524104462@ru.ac.th

² อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Factors affecting the indebtedness of Kasikorn Bank employees in Songkhla Province

Tanyaton Wongwilai ¹ Prommanat Siritharangsri ²

ABSTRACT

The purposes of this research were to study personal factors affecting debt among Kasikorn Bank employees in Songkhla Province, Study of economic factors that affect the indebtedness of Kasikorn Bank employees in Songkhla Province, and study the factors of consumption behavior that affect the indebtedness of Kasikorn Bank employees in Songkhla Province. According to the study, the samples group was Kasikorn Bank employees in Songkhla Province 178 people. Instruments used in this study was questionnaire. The statistical analysis of percentage, mean, standard deviation t-test one-way ANOVA and multiple regression analysis.

The research result found that; Most Kasikorn Bank employees in Songkhla Province were female representing 91.1%, male representing 9%, age between 31 - 40 years representing 73.6%, Education Bachelor's Degree representing 75.3%, marital status representing 48.3%, Having children representing 53.9%, their own home, representing 74.2%, Most did not have additional occupations representing 75.8%, the head of the family representing 58.4% and Monthly expenses over 45,001 baht representing 41.6%. Economic factors and Consumption behavior factors was at a moderate level. Factors of debt generation among Kasikorn Bank employees in Songkhla Province, the risk is at a moderate level. The results of the hypothesis testing found that Kasikorn Bank employees in Songkhla Province who have a marital status, accommodation characteristics, and the head of the family were different have different overall debts with statistical significance at the .05 level. Economic factors affected the indebtedness of Kasikornbank employees in Songkhla Province was 50.5%, and consumption behavior factors affected the indebtedness of Kasikornbank employees in Songkhla Province was 60.1%.

Keywords : indebtedness, employees, Kasikorn Bank

---

¹ Student, Master of Business Administration, Ramkhamhaeng University
Corresponding Author Email: 6524104462@ru.ac.th

² Advisor, Master of Business Administration, Ramkhamhaeng University

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์หนี้ในประเทศไทยเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจในปัจจุบัน เนื่องจากจำนวนหนี้สินในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ปรับปรุงความครอบคลุมของข้อมูลเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน หรือหนี้ครัวเรือน โดยตามข้อมูลชุดใหม่จะรวมข้อมูลหนี้สินของภาคครัวเรือนเพิ่มเติมจาก 1) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หรือ กยศ. 2) การเคหะแห่งชาติ 3) พิกโก้ไฟแนนซ์ และ 4) สหกรณ์อื่นๆ ที่นอกเหนือจากสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งจะให้เห็นภาระหนี้ของครัวเรือนได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของการกู้ยืมเพื่อการศึกษา และหนี้เพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ของสหกรณ์ที่น่าจะมีรายได้ไม่สูง และ/หรือมีรายได้ไม่สม่ำเสมอ โดยยอดคงค้างหนี้ครัวเรือน ณ ไตรมาส 1/2566 ขยับขึ้นประมาณ 7.66 แสนล้านบาท จากยอดคงค้างหนี้ครัวเรือนตามข้อมูลชุดเดิมที่ 15.19 ล้านล้านบาท มาอยู่ที่ 15.96 ล้านล้านบาทตามข้อมูลชุดใหม่ คิดเป็นสัดส่วน 90.6% ต่อจีดีพี ชะลอลงจากไตรมาส 4/2565 ซึ่งอยู่ที่ 91.4% ต่อจีดีพี และยังคงเป็นภาพการทยอยปรับลดลงต่อเนื่องหลังจากที่แตะจุดสูงสุดที่ 95.5% ต่อจีดีพีในไตรมาส 1/2564 ที่ผ่านมา โดยการก่อหนี้ก้อนใหม่ของภาคครัวเรือนเริ่มมีสัญญาณชะลอลง โดยเฉพาะหนี้ก้อนใหญ่ที่มีวงเงินต่อสัญญาค่อนข้างสูง ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากความเปราะบางของฐานะทางการเงินของภาคครัวเรือน การขยับสูงขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ รวมถึงปัจจัยเฉพาะของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยจากการที่การผ่อนคลายนโยบาย LTV ลั่นสุดลงในช่วงปลายปี 2565 สำหรับในปี 2566 นั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า สัดส่วนหนี้ครัวเรือนอาจชะลอลงมาอยู่ที่กรอบ 88.5-91.0% ต่อจีดีพีในปี 2566 ซึ่งยังคงเป็นระดับไม่ยั่งยืนและต้องเฝ้าระวัง (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2566)

พนักงานธนาคารถือเป็นประชาชนกลุ่มหนึ่งที่ประกอบอาชีพแรงงานในภาคธุรกิจบริการ ซึ่งในปัจจุบันถือเป็นอาชีพหนึ่งที่มีรายได้ที่สูง แต่ก็ต้องเผชิญกับภาวะการทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างก้าวกระโดดเช่นเดียวกับประชาชนในกลุ่มอาชีพแรงงานอื่นๆ และหลีกเลี่ยงไม่พ้นจากปัจจัยการบริโภคนิยมที่ประชาชนส่วนใหญ่นิยม ชื่นชอบและหลงใหลกับการจับจ่ายซื้อของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น รถยนต์ บ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นต้น ให้แก่ตนเอง โดยมีได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมา อีกทั้งความต้องการส่วนบุคคลที่ต้องการทั้งความสุขความสบาย ความอยากได้ อยากมีเหมือนบุคคลอื่นเป็นตัวบีบบังคับให้ต้องแสวงหาสิ่งของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างสม่ำเสมอและไม่หยุดนิ่ง ประกอบกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจปัจจุบันของประเทศ ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น สินค้าอุปโภคบริโภค การให้บริการต่างๆ มีราคาเพิ่มสูงขึ้น ถึงแม้ว่าจะได้รับการปรับขึ้นค่าจ้างให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจแล้วก็ตาม แต่ยังคงพบปัญหารายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย จนต้องพึ่งพาการกู้ยืมเงิน ทั้งในระบบและนอกระบบ อีกทั้งจากการพัฒนาในด้านหน้าที่การทำงาน พนักงานธนาคารจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเอง โดยวิธีการศึกษาต่อ การเข้ารับการฝึกอบรม การพัฒนาทักษะ ประสบการณ์ในการทำงานด้านต่างๆ ซึ่งการพัฒนาตนเอง เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพหน้าที่การงาน พนักงานธนาคารบางคน จำเป็นต้องมีการกู้ยืมเงิน เพื่อนำมาใช้จ่ายในการศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ นอกจากนี้พนักงานบางท่านก็หาช่องทางในการเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง และครอบครัว โดยวิธีการประกอบอาชีพเสริม ซึ่งก็มีความจำเป็นในการกู้ยืมเงินเช่นกัน โดย

ภาพรวมจากสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง ค่าครองชีพสูงขึ้น ประกอบกับปัจจัยผลักดันทางสังคม ทำให้พนักงานธนาคารมีความจำเป็นที่ต้องกอบกู้หนี้เพื่อความอยู่เป็นอยู่ที่ดีขึ้นของตนเอง และครอบครัว

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกอบกู้หนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา โดยมุ่งเน้นศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการกอบกู้หนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมและแรงกระตุ้นต่าง ๆ ทำให้เกิดความต้องการ อยากได้ อยากมี จนต้องกอบกู้หนี้ขึ้น ทั้งนี้ข้อมูลการกอบกู้หนี้ของพนักงานธนาคารสามารถใช้เพื่อเป็นแนวทางในการหามาตรการและวิธีการในการลดการกอบกู้หนี้และการใช้จ่ายที่เหมาะสม รวมไปถึงการให้ความรู้ในการวางแผนการเงินให้รู้จักการใช้เงินอย่างถูกต้อง รู้จักคิดก่อนกระทำการใด ๆ ทางการเงิน เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลต่อการกอบกู้หนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการกอบกู้หนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคที่ส่งผลต่อการกอบกู้หนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา

สมมติฐานของการวิจัย

1. พนักงานธนาคารกสิกรไทยในพื้นที่จังหวัดสงขลาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการกอบกู้หนี้แตกต่างกัน
2. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการกอบกู้หนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา
3. ปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคส่งผลต่อการกอบกู้หนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยพฤติกรรม การบริโภค ปัจจัยการกอบกู้หนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา และปัจจัยพฤติกรรม การบริโภคส่งผลต่อการกอบกู้หนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา
2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ พนักงานธนาคารกสิกรไทยในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 320 คน (ธนาคารกสิกรไทย, 2566)
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา เก็บข้อมูลเดือนสิงหาคม - กันยายน 2566

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภค ที่เป็นมูลเหตุของการก่อหนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา
2. ผลการศึกษาครั้งนี้ พนักงานธนาคารสามารถใช้เป็นแนวทางในวางแผนและปรับพฤติกรรมการใช้จ่ายทางการเงินและรู้จักการใช้จ่ายที่เหมาะสมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการก่อหนี้ในอนาคต
3. เป็นแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการก่อหนี้ของพนักงานธนาคาร

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ในการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อการก่อหนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 2 ปัจจัย ได้แก่

1. รายได้

รายได้เป็นหนึ่งในปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อภาวะการเป็นหนี้สิน ซึ่งสภาวะทางเศรษฐกิจในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ค่าครองชีพสูงขึ้น เครื่องอุปโภค และบริโภคมีราคาแพงขึ้นเมื่อเทียบกับเงินเดือนที่ได้รับ ดังนั้นหนทางที่จะทำให้สามารถดำรงชีวิตให้อยู่ได้ในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันก็คือการกู้เงินมาใช้ ซึ่งการกู้เงินมาแล้วผ่อนชำระใช้ในอนาคตนี้มีผลทำให้ประชาชนที่อยู่ในวัยทำงานมีผลกระทบต่อภาวะการเป็นหนี้สิน และเมื่อมีผลกระทบต่อภาวะการเป็นหนี้สินมากขึ้นก็ต้องพยายามทุกวิธีทางที่จะหาเงินมาชดใช้หนี้สินที่กู้มาให้หมดโดยเร็ว ส่งผลให้ประชาชนที่อยู่ในวัยทำงานเกิดปัญหาทางด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ ซึ่งต้องมากังวลกับภาระหนี้สินที่ก่อขึ้นมา ทำให้มีผลกระทบคือเกิดความทุกข์ และความเครียดส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานอีกด้วย (สราชีนโชคสันต์ และคณะ, 2562)

2. รายจ่าย

การบริโภคเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคลทุกคน การที่กิจกรรมนี้จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระดับรายได้เป็นสำคัญพฤติกรรมกรรมการบริโภคจะเกิดขึ้นได้ต้องมีค่าใช้จ่าย โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564) ได้ทำการสำรวจค่าใช้จ่ายของครัวเรือนว่าได้แบ่งประเภทค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคออกเป็น 2 หมวดใหญ่ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค โดยในแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค
2. ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค

ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการซื้อสินค้าและบริการประเภทอุปโภคบริโภค ได้แก่ ภาษี ของขวัญ และเงินบริจาค ฯลฯ

ดังนั้น ในการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อการก่อหนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา แบ่งการศึกษออกเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ รายได้ และรายจ่าย

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริโศค

Engel et.al (1995 อ้างถึงใน ชูชัย สมิตธิไกร, 2563) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมกรรมการบริโศค คือ กิจกรรมของผู้บริโศคที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับการบริโศคและการกำจัดทั้งของสินค้าและบริการ นอกจากนี้ยังรวมถึงกระบวนการตัดสินใจในการกระทำดังกล่าวด้วย พฤติกรรมผู้บริโศค คือ การตัดสินใจที่ว่าจะซื้อสินค้าและบริการอะไรหรือไม่ ถ้าซื้อจะซื้อที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และซื้อจากใคร พฤติกรรมของมนุษย์ในการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการ และความพอใจของตนเองโดยสาระสำคัญส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของความเข้าใจ ซึ่งพฤติกรรมผู้บริโศคมีเหตุผลหลายประการ กล่าวคือ 1) พฤติกรรมของผู้บริโศคมีผลต่อกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจ และมีผลทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ถ้ากลยุทธ์ทางการตลาดที่สามารถตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโศค และ 2) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดทางการตลาดที่ว่าทำให้ลูกค้าพึงพอใจ ด้วยเหตุนี้จึงต้องศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้บริโศค เพื่อจัดสิ่งกระตุ้นหรือกลยุทธ์การตลาดเพื่อ ตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโศคได้ (ศุภร เสรีรัตน์, 2563)

นอกจากนี้จิตติชยามณ สุรินทร์ (2560) กล่าวว่า บุคคลมีความต้องการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งการตอบสนองความต้องการของตนเองนั้น อาจจะนำมาซึ่งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาหนี้สินได้

แนวคิดเกี่ยวกับการก่อหนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้มีหลายประการซึ่งอาจขึ้นกับพื้นฐานครอบครัว การประอาชีพของตัวบุคคล และอาจมีปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ทำให้มีค่าครองชีพที่สูงขึ้น รวมทั้ง สภาพแวดล้อมทางสังคมของแต่ละบุคคลที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการก่อหนี้สิน โดยหนี้สินของประเทศไทยอยู่ในระดับสูงเป็นอันดับต้น ๆ และเป็นประเด็นสำคัญระดับประเทศที่หลายฝ่ายวิตกกังวล โดยมีที่มาจากหลายสาเหตุต่าง ๆ อาทิ นโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายในช่วงเศรษฐกิจซบเซา การเข้าถึงแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินในระบบที่ มากขึ้น รวมถึงทัศนคติ พฤติกรรม หรือวินัยทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ความเปราะบางทางการเงินและอ่อนไหวต่อปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งและเสถียรภาพเศรษฐกิจโดยรวมในที่สุด ทั้งนี้ที่ผ่านมารัฐบาล ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินทั้งในและนอกระบบอย่างต่อเนื่อง (สรา ชื่นโชคสันต์ และคณะ, 2562)

วิภาดา กิจสัมพันธ์วงศ์ (2556) กล่าวว่า ลักษณะหนี้สินทั่วไป คือ เป็นบุคคลสิทธิมีความผูกพันกันเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สิน เป็นสิทธิทางแพ่งซึ่งก่อให้เกิดสิทธิ เรียกร้องกันทางแพ่ง เป็นสิทธิเอกชนไม่ใช่สิทธิมหาชน ลูกหนี้มีตัวตนและมีวัตถุประสงค์แห่งหนี้แน่นอน ซึ่งแบ่งลักษณะของหนี้ ได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. หนี้สินที่เกิดจากการลงทุน หมายถึง การที่ได้ตัดสินใจลงทุนในประเภทต่าง ๆ เพื่อที่จะได้ผลตอบแทนกลับมาอย่างคุ้มค่าไม่ขาดทุนภายใต้ความเสี่ยงที่เหมาะสม เพื่อนำผลตอบแทนนั้นมาใช้ในการ

บริโภคในชีวิตประจำวันหรือนำไปใช้ประโยชน์อื่นในอนาคตต่อไป เช่น การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ การลงทุนในหลักทรัพย์ และการร่วมลงทุนกับบุคคลอื่น เป็นต้น

2. หนี้สินที่เกิดจากการบริโภคเกินความจำเป็น หมายถึง พฤติกรรมการบริโภคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจหรือแสวงหาความพอใจสูงสุด เช่น การสังสรรค์ตามแหล่งบันเทิง การซื้อสินค้าบางประเภทเพื่อความทันสมัย การซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย การซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก การบริโภคหรือรับบริการล่วงหน้า

3. หนี้สินที่เกิดจากความจำเป็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ หมายถึง หนี้สินที่เกิดจากการก่อหนี้ในกรณีฉุกเฉินต่าง ๆ เช่น การเจ็บป่วยต้องเข้าโรงพยาบาล ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยซ่อมแซมยานพาหนะ หรือการจ่ายค่าประกันต่าง ๆ

4. หนี้สินที่เกิดจากการใช้จ่ายในครัวเรือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายของครอบครัว ซึ่งเกิดจากการไปยืมเงินทรัพย์สินอื่นใดของผู้อื่นมาแล้วยังไม่ได้ใช้คืน แล้วต้องชำระคืนด้วยระบบเงินกู้ เงินผ่อน เช่น การกู้เงินจากสถาบันการเงิน การซื้อสินค้าด้วยการผ่อนชำระเป็นรายงวด เป็นต้น หรือเป็นการกู้ยืมที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

จากสาเหตุของการเป็นหนี้ดังกล่าวนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษา โดยนำมาประยุกต์เข้ากับปัจจัยการก่อหนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) หนี้สินที่เกิดจากการลงทุน 2) หนี้สินที่เกิดจากการบริโภคเกินความจำเป็น 3) หนี้สินที่เกิดจากความจำเป็น และ 4) หนี้สินที่เกิดจากการใช้จ่ายในครัวเรือน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุษา อมรรชยาวิจารณ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ในระบบของประชาชน ในอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง รองลงมา คือ อาชีพค้าขายและเกษตรกรรม สาเหตุที่มีผลในการเกิดหนี้ในระบบในระดับมากที่สุด คือ ด้านรายได้ รองลงมา ได้แก่ ด้านสังคม ด้านค่าใช้จ่าย ด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น ตามลำดับ ส่วนสาเหตุการก่อหนี้และมูลเหตุของการเป็นหนี้ในระบบ คือ รายได้ไม่เพียงพอมากที่สุด แหล่งการกู้เงินของประชาชนส่วนใหญ่มาจากญาติ พี่น้อง และธุรกิจเงินกู้ในระบบ เหตุผลในการกู้เงินเพื่อหมุนเวียนในการใช้จ่ายธุรกิจ และใช้จ่ายประจำวันมีความถี่ในการกู้เงินจำนวน 3 เดือนต่อครั้ง จำนวนเงินในการกู้ในแต่ละครั้ง 20,001 -30,000 บาท ทั้งนี้ส่วนใหญ่เคยผิดนัดชำระหนี้เงินกู้ในระบบ สาเหตุที่ผิดนัด คือ เห็นยวหนี่ เกิดจากความจำเป็นในครอบครัว ส่วนเพื่อน และญาติพี่น้องจะเป็นบุคคลให้ความช่วยเหลือในการชำระหนี้ในระบบ ส่วนด้านแนวทางการแก้ไขปัญหาของภาครัฐบาล มีความคิดเห็นระดับมาก ในโครงการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการมากกว่าสินเชื่อ Nano-Finance นอกจากนี้ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว มีผลต่อการเกิดหนี้ในระบบแตกต่างกัน และพฤติกรรมการกู้ยืมเงินมีความสัมพันธ์กับรายได้ ค่าใช้จ่ายด้านแรงจูงใจและสิ่งกระตุ้น ด้านสังคม และด้านการประชาสัมพันธ์ของแหล่งเงินกู้

รุ่งทิวา เนตรหิน อภิญญา วนเศรษฐ และพอพันธ์ อูยานนท์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของครูชั้นประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีหนี้สินเฉลี่ยมากกว่า 1,000,000 บาท โดยมีสาเหตุของหนี้สินตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ความต้องการส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 46.38 การใช้จ่ายในครอบครัว และใช้จ่ายในการศึกษาบุตร คิดเป็นร้อยละ 36.50 รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย คิดเป็นร้อยละ 9.50 เรื่องที่อยู่อาศัยคิดเป็นร้อยละ 3.42 แหล่งกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู คิดเป็นร้อยละ 46.25 การผ่อนชำระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนของครูส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.54 สภาพรายรับกับรายจ่ายของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ รายรับไม่เพียงพอกับรายจ่าย คิดเป็นร้อยละ 76.56 จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่าตัวแปรอิสระมีผลต่อปริมาณหนี้สินของครูชั้นประถมศึกษา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้คู่สมรส ค่าใช้จ่ายการศึกษาบุตร และหนี้สินคู่สมรส แนวทางแก้ไขปัญหานี้สินตามความคิดเห็นของครูส่วนใหญ่ คือ การขึ้นเงินเดือน หรือเพิ่มค่าตอบแทน คิดเป็นร้อยละ 52.18 รองลงมา คือ การให้รัฐบาลช่วยปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ หรือไม่คิดดอกเบี้ย คิดเป็นร้อยละ 41.25

สมคิด ยาเคน และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการก่อกำเนิดของประชากรกลุ่มคนจนเอนเรชั่นวัยในเขตเทศบาลตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยรูปแบบการดำเนินชีวิต ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการก่อกำเนิดของประชากรกลุ่มคนจนเอนเรชั่นวัยในเขตเทศบาลตำบลท่าวังทอง จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับน้อย และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการก่อกำเนิดของประชากรกลุ่มคนจนเอนเรชั่นวัยในเขตเทศบาลตำบลท่าวังทองจังหวัดพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนใหญ่มีการก่อกำเนิดมากกว่าไม่ก่อกำเนิด เนื่องจากขาดการวางแผนทางการเงิน และมีค่านิยมการเลียนแบบบุคคลที่ชื่นชอบ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจและวิธีการจัดการรับมือเกี่ยวกับการบริหารหนี้ และการวางแผนทางการเงินให้แก่ประชากรกลุ่มคนจนเอนเรชั่นวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา ประชากรในการศึกษา คือ พนักงานธนาคารกสิกรไทยในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 320 คน (ธนาคารกสิกรไทย, 2566) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน ภัทรสินี ภัทรโกศล, 2565) ดังนั้นจะได้จำนวนขนาดตัวอย่าง จำนวน 178 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ แบบสอบถามโดยจะประกอบด้วยคำถามแบบปิดทั้งหมด (Close ended Questions) โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส การมีบุตร ลักษณะที่พักอาศัย อาชีพเสริม การเป็นหัวหน้าครอบครัว ค่าใช้จ่ายต่อเดือน จำนวน 9 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 1) รายได้ และ 2) รายจ่าย จำนวนด้านละ 4 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 ข้อ เป็นลักษณะคำถามที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด และ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด)

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภคต่อการก่อกวนของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา จำนวน 14 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) การซื้อสินค้าและบริการ และ 2) การอุปโภคบริโภค คำถามเป็นลักษณะคำถามที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด และ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด)

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการก่อกวนของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา จำนวน 12 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) หนี้สินที่เกิดจากการลงทุน 2) หนี้สินที่เกิดจากการบริโภคเกินความจำเป็น 3) หนี้สินที่เกิดจากความจำเป็น และ 4) หนี้สินที่เกิดจากการใช้จ่ายในครัวเรือน คำถามเป็นลักษณะคำถามที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (1 = ความเสี่ยงน้อยที่สุด และ 5 = ความเสี่ยงมากที่สุด)

ผู้วิจัยทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับพนักงานธนาคารในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างนำแบบสอบถามดังกล่าวมาตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2561) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.970

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการก่อกวนของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา จำนวน 178 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อนำเสนอสรุปผลด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้สถิติดังนี้

1.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency) สำหรับอธิบายตัวแปรเชิงคุณภาพ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส การมีบุตร ลักษณะที่พักอาศัย อาชีพเสริม การเป็นหัวหน้าครอบครัว ค่าใช้จ่ายต่อเดือน เป็นต้น

1.2 การใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการอธิบายตัวแปรเชิงปริมาณ ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยพฤติกรรมการบริโภค และปัจจัยการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1. พนักงานธนาคารกสิกรไทยในพื้นที่จังหวัดสงขลาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการก่อกำเนิดแตกต่างกัน โดยใช้สถิติการทดสอบที (Independent Sample T-test) โดยตัวแปรเป็นแบบเชิงคุณภาพที่มีแค่ 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ อาชีพเสริม และการเป็นหัวหน้าครอบครัว กับตัวแปรเชิงปริมาณ ใช้สถิติการทดสอบเอฟ (F-test) โดยตัวแปรเป็นแบบเชิงคุณภาพกับตัวแปรเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส การมีบุตร ลักษณะที่พักอาศัย และค่าใช้จ่ายต่อเดือน

สมมติฐานข้อที่ 2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคส่งผลต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในพื้นที่จังหวัดสงขลา ส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 91.0 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 9.0 มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.6 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 75.3 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 48.3 มีบุตร คิดเป็นร้อยละ 53.9 ส่วนมากมีลักษณะที่พักอาศัย คือ บ้านตนเอง คิดเป็นร้อยละ 74.2 ส่วนมากไม่มีอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 75.8 ส่วนมากเป็นหัวหน้าครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 58.4 และค่าใช้จ่ายต่อเดือน คือ มากกว่า 45,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.6

2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลาโดยภาพรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25, SD = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ รายได้ ($\bar{X} = 3.36, SD = 0.78$) รองลงมา คือ รายจ่าย ($\bar{X} = 3.13, SD = 0.80$) ตามลำดับ

3. ปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคต่อการก่อกำเนิดของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมมีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28, SD = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ การซื้อสินค้าและบริการ ($\bar{X} = 3.52, SD = 0.72$) รองลงมาคือ การอุปโภคบริโภค ($\bar{X} = 3.03, SD = 0.68$) ตามลำดับ

4. ปัจจัยการก่อกวนนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมมีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87, SD = 0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีความเสี่ยงมากที่สุด คือ หนี้สินที่เกิดจากการใช้จ่ายในครัวเรือน ($\bar{X} = 3.17, SD = 0.97$) รองลงมา คือ หนี้สินที่เกิดจากการลงทุน ($\bar{X} = 2.88, SD = 1.01$) หนี้สินที่เกิดจากการบริโภคเกินความจำเป็น ($\bar{X} = 2.79, SD = 0.84$) และน้อยที่สุดคือหนี้สินที่เกิดจากความจำเป็น ($\bar{X} = 2.63, SD = 0.96$) ตามลำดับ

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

5.1 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการก่อกวนนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลาที่มีเพศสถานภาพการสมรส ลักษณะที่พักอาศัย การเป็นหัวหน้าครอบครัว ต่างกันมีการก่อกวนนี้ในภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุ ระดับการศึกษา การมีบุตร อาชีพเสริม ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ไม่มีความแตกต่างกัน

5.2 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการก่อกวนนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการก่อกวนนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา ภาพรวม ใ้ร้อยละ 50.5 ($R^2 = 0.505$) โดยปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ และรายจ่าย ส่งผลต่อการก่อกวนนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงที่สุด คือ รายจ่าย รองลงมาคือ รายได้ ตามลำดับ

5.3 ปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคส่งผลต่อการก่อกวนนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคส่งผลต่อการก่อกวนนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา ใ้ร้อยละ 60.1 ($R^2 = 0.601$) โดยปัจจัยพฤติกรรมการบริโภค ได้แก่ การอุปโภคบริโภค ส่งผลต่อการก่อกวนนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามีการอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. พนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา ที่มีเพศต่างกันมีการก่อกวนนี้ต่างกัน ทั้งนี้ ความชอบและความต้องการต่าง ๆ ของเพศมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการก่อกวนนี้ย่อมที่จะต่างตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกกานต์ ด้านสว่างกุล (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการก่อกวนนี้ของคนเริ่มต้นทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยประชากรของกลุ่มคนเริ่มต้นทำงานที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรสและอาชีพที่แตกต่างกัน ทำให้การก่อกวนนี้แตกต่างกัน และปัจจัยประชากรของกลุ่มคนเริ่มต้นทำงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ทำให้การก่อกวนนี้ไม่แตกต่างกัน ส่วนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและทัศนคติในการเป็นหนี้ มีผลต่อการก่อกวนนี้ของกลุ่มคนเริ่มต้นทำงาน

2. พนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีการก่อกวนนี้ต่างกัน ทั้งนี้การสมรสอาจทำให้คนคนหนึ่งมีภาระหน้าที่รับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นความรับผิดชอบที่มากขึ้นบางครั้งหมายรวมไปถึงการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นสถานภาพการสมรสต่างการก่อกวน

หนึ่งย่อมแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของอุษา อมรรชยาวิจารณ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ในระบบของประชาชน ในอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อการเกิดหนี้ในระบบแตกต่างกัน

3. พนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลาที่มีลักษณะที่พักอาศัยต่างกันมีการก่อหนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ลักษณะที่พักอาศัยเป็นส่วนหนึ่งของการก่อหนี้ เพราะหากต้องการความเป็นส่วนตัวจำเป็นต้องแยกมาจากครอบครัว และการที่แยกมาอยู่เองจำเป็นที่จำเป็นต้องมีที่พักเป็นของตนเองและค่าใช้จ่ายส่วนนี้เป็นค่าใช้จ่ายก่อนที่ค่อนข้างใหญ่จนทำให้ต้องก่อหนี้ขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอุษา อมรรชยาวิจารณ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ในระบบของประชาชน ในอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลต่างกันมีผลต่อการเกิดหนี้ในระบบแตกต่างกัน

4. พนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลาที่มีการเป็นหัวหน้าครอบครัว ต่างกันมีการก่อหนี้ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเป็นหัวหน้าครอบครัวจำเป็นที่ต้องรับผิดชอบดูแลสมาชิกในครอบครัวให้อยู่อย่างสุขสบาย บางครั้งหากเกิดความจำเป็นต่าง ๆ อาจทำให้การเงินเกิดปัญหาได้ ดังนั้นอาจมีความจำเป็นที่จะต้องก่อหนี้ขึ้นเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวเกิดผลกระทบน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของอุษา อมรรชยาวิจารณ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ในระบบของประชาชน ในอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ การเป็นหัวหน้าครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว มีผลต่อการเกิดหนี้ในระบบแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิพา เนตรหิน อภิญา วนเศรษฐ และพอพันธ์ อุทยานนท์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภาระหนี้สินของครูชั้นประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่าตัวแปรอิสระมีผลต่อปริมาณหนี้สินของครูชั้นประถมศึกษา อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้คู่สมรส การเป็นหัวหน้าครอบครัว ค่าใช้จ่ายการศึกษาบุตร และหนี้สินคู่สมรส

5. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและปัจจัยพฤติกรรมการบริโภคส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา ได้ร้อยละ 65 โดยปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ และรายจ่ายส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยพฤติกรรมการบริโภค ได้แก่ การอุปโภคบริโภค ส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด ยาเคน และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้ของประชากรกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวายในเขตเทศบาลตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยรูปแบบการดำเนินชีวิต ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการก่อหนี้ของประชากรกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวายในเขตเทศบาลตำบลท่าวังทอง จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับน้อย และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการก่อหนี้ของประชากรกลุ่มคนเจเนอเรชั่นวายใน

เขตเทศบาลตำบลท่าวังทองจังหวัดพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนใหญ่มีการก่อหนี้มากกว่าไม่ก่อหนี้ เนื่องจากขาดการวางแผนทางการเงิน และมีค่านิยมการเลียนแบบบุคคลที่ชื่นชอบ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจและวิธีการจัดการรับมือเกี่ยวกับการบริหารหนี้ และการวางแผนทางการเงินให้แก่ประชากรกลุ่มคนจนเร่ร่อน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภคส่งผลต่อการก่อหนี้ของพนักงานธนาคารกสิกรไทยในจังหวัดสงขลา ร้อยละ 65 โดยแต่ละด้านมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีพ ช่องทางที่มาของรายได้ไม่ควรจะมาจากงานประจำเพียงอย่างเดียว ควรมีการหาอาชีพเสริมอื่น ๆ เพื่อเพิ่มรายได้หรืออาจมีการลงทุนต่าง ๆ ที่ส่งผลดีต่อความมั่นคงทางการเงินในอนาคต รวมไปถึงการพัฒนาความพร้อมของตนเองในทักษะด้านต่าง ๆ ให้มีความพร้อมเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งงานที่สูงขึ้นและทำให้เกิดรายได้ที่สูงขึ้น
2. ปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภค ควรมีการรู้จักการวางแผนทางการเงิน รู้จักการใช้จ่ายอย่างเหมาะสมและตามความจำเป็น ไม่ใช่จ่ายตามความต้องการที่มากจนเกินไปเพราะอาจก่อให้เกิดวิกฤตทางการเงินและการเป็นหนี้ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมในปัจจัยการออม และการวางแผนทางการเงิน รวมถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้สินในกลุ่มอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลในวงกว้างเพิ่มมากขึ้น
2. มีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในประเด็นของการไม่เป็นหนี้ หรือการไม่ก่อหนี้ในวัยเริ่มต้นของการทำงาน การวิจัยในประเด็นเหล่านี้อาจเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการเงินต่อไป
3. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลในหลากหลายมิติเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กนกกานต์ ด่านสว่างกุล. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการก่อหนี้ของคนเริ่มต้นทำงาน. การค้นคว้าอิสระ สาขาการบัญชีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กองบรรณาธิการไทยรัฐ Money. (2566). “หนี้ครัวเรือนไทย” จ่อล้นทะลัก 16.5 ล้านล้าน “หนี้นอกระบบ” ปัญหาซับซ้อน “ลงทะเบียนแก้หนี้” อาจไม่พอ. ค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2566, จาก https://www.thairath.co.th/money/economics/thailand_econ/2744571
- ชูชัย สมิทธิไกร (2563). พฤติกรรมผู้บริโภค (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จิตติชญาภรณ์ สุรินทร์. (2560). *ภาวะหนี้สินและการแก้ไขภาวะหนี้สินของ กาลังพลกรมการสื่อสารทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
- ธนาคารกสิกรไทย. (2565). *ข้อมูลเกี่ยวกับธนาคารกสิกรไทย. สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://www.kasikornbank.com/th/about/information/pages/company-background.aspx>*
- ธนาคารกสิกรไทย. (2566). *ข้อมูลอัตราค่าพลังเจ้าพนักงานธนาคารกสิกรไทยจังหวัดสงขลา. สงขลา : ธนาคารกสิกรไทย.*
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). *การปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการรายงานข้อมูล. สืบค้น 3 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://www.bot.or.th/Thai/FIPCS/Documents/FPG/2563/ThaiPDF/25630049.pdf>*
- บุญชม ศรีสะอาด .(2561). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- ภัทรสินี ภัทรโกศล. (2565). *สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- มนไท จันทรทอง. (2556). *ภาวะหนี้สินของบุคลากรในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร(ส่วนกลาง). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.*
- รุ่งทิพา เนตรหิน อภิญา วนเศรษฐ และพอพันธ์ อูยานนท์. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการก่อหนี้สินของครูชั้นประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี. การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8 The 8th STOU National Research Conference.*
- วิภาดา กิจสัมพันธ์วงศ์. (2556). *ลักษณะหนี้สินและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของพนักงาน บริษัท เอสบี คอลย์ เซ็นเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด. มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ศุภกร เสรีรัตน์. (2563). *พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ.อาร์ บีซีเนส*
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *แนวทางการแก้ไขหนี้ในกรณีที่มีเงินคงเหลือไม่พอใช้หนี้. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.*
- สมคิด ยาเคน และคณะ .(2564). *ปัจจัยที่มีผลต่อการก่อหนี้ของประชากรกลุ่มคนจนเอนเรชั่นวัยในเขตเทศบาลตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. วารสาร เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 13, 95-112.*
- สรวิศา ชื่นโชคสันต์, สุพิศร์ สุวรรณิก, และธนัชพร สุขสุเมฆ. (2562). *หนี้ครัวเรือนไทย: ข้อเท็จจริงที่ได้จาก BOT-Nielsen household financial survey. ค้นเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2566, จาก https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/ArticleAndResearch/FAQ/FAQ_143.pdf.*
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). *การสำรวจค่าใช้จ่ายของครัวเรือน ปี 2563. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.*

อุษา อมรรัชยาวิจารณ์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้อกระบบของประชาชนในอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 9 (1): ฉบับ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 62 – 73.